

Venemaa teatel tabati Eesti koolitüdrukute mõrvas kahtlustatav mees

BRITA-MARIA ALAS
ajakirjanik

UWE GNADENTEICH
ajakirjanik

1989. aasta kevadel Moskvast surnuna leitud kahe Eesti koolitüdruku Krista Sarapi ja Eda Eikla tapmises kahtlustatavana peeti kinni 56-aastane Dmitri Zahharov.

Kuigi Zahharovi kinnipidamisest teatas eile muu hulgas ka Moskva juurduskomitee, polnud Eesti selle kohta ametlikku kinnitust saanud, juurduse arengutest pole teavitatud ei politsei- ja piirivalveametit ega saatkonda. Kui võrd koostöö idanaabriga on minimaalne, ei oska Eesti võimud Venemaa teavet ei kinnitada ega ümber lükata.

Gümnaasiumiealised neid sõitsid 1989. aasta märtsi lõpus rongiga Moskvasse, et külastada sealset kunstinaütust. Peatuti Moskva lähisel Eikla sugulase juures. Päev pärast saabumist jõudsid tüdrukud ka Arbatile, et osta värve. Päev hiljem leiti nende surnukehad, kuid kuritegu ei suudetud siiani lahendada.

Nüüd teatas Moskva juurduskomitee, et tüdrukute mõrvas kahtlustatakse kolme meest, kellest elus on vaid üks – juba toona korterivarguste eest kohutult karistatud moskvalane Dmitri Zahharov. Zahharov, kes juurduskomitee teatel peeti kinni 21. detsembril ja samal päeval üle kuulati, ja veel üks kahtlustatav seostati kuriteoga tänu Sarapi riietel säilinud DNA-le.

Kuigi Moskva juurduskomitee sellele viidanud ei ole, jagas

Väidetav kahtluslane Dmitri Zahharov.

FOTO: «112»/TELEGRA.PH

anonüümse suhtlusplatvormi Telegram venekeelne kanal «112» väidetavat infot Zahharovi ülekuulamiselt, mille järgi suundusid neid pärast Arbatil tehtud kunstioeste mõne kilomeetri kaugusel asunud hotell Rossija juurde, kus nad tutvusid kolme kahtluslusega.

Ülekuulamisel väidetavalt kolanud versiooni järgi olla Zahharov koos teiste meestega teinud hotelli ees kohatud tüdrukutele ettepaneku käia restoranis ning pärast seda nad autoga ööbimispaika viia. Hiljem jõudnud seltskond aga hoopis ligi 20 kilomeetrit kaugemale valgustamata ja tühjale Losinostrovskaja tänavale, kus tekkis konflikt.

Ülekuulamisel ütles Zahha-

rov väidetavalt algul, et tema oli vaid tunnistaja ja tapmise panid toime tema tuttavad. Kahtlustatava jutu järgi olevat tüdrukud nende vastu justkui ise huvi üles näidanud, kuid seejärel hakanud neid vägistamises süüdistama.

Kahtluslused seostati kuriteoga tänu Sarapi riietel säilinud DNA-le.

Ehkki Zahharov vägistamist rohkem ei maininud, rääkis ta hiljem siiski, et ühe tüdruku «skandaalitamise» ja miilitsa ähvardamise peale löi ta neiu

pikali maha ja kägistas ta mõne minutiga surnuks.

Tüdrukute surnukehad leiti järgmisel päeval; ühte neist oli kägistatud kõiega, teist tema enda võõga. Muu hulgas tehti kindlaks, et veidi enne tapmist oli mõlemat vägistatud.

Tunnistajate puudumise tõttu jäi menetlus aasta pärast tapmist seisma. Moskva juurduskomitee kodulehel eile avaldatud ametliku teate järgi jätkatakse siiski nüüd mõrvajuhtumi uurimisega.

Toona oli raskete süütegude aegumistähtaeg 15 aastat. Küll aga ei aegu süüteod, mis tähendab kurjategijale eluaegset vanglakaristust. Kas kuritegu on aegunud või mitte, otsustab lõpuks kohus.

34 aastat tagasi Moskvast tapetud Eda Eikla ja Krista Sarap.

FOTOD: ERAKOGU

Tüdrukute riided, mida on seni alles hoitud.

FOTO: «112»/TELEGRA.PH

KOMMENTAAR

Kohtusin koolitüdrukutega enne nende saatuslikku õhtut

PRIIT HÖBEMÄGI
Postimehe peatoimetaja

1989. aasta märtsi lõpus olin Moskvast koos Eesti võttegrupiga, mis filmis Soome Yleisradio tellimisel dokumentaalfilmi perestroikaegsetest meeleoludest. Tegime tänavatel intervjuusid ja kohtusime Nõukogude Liidus teisitimõtlejate eest tagakiusatud inimestega. Ühel päeval otsisime Puškini väljakul võttekohta, kui korraga kuulsin rahvasumast eestikeelset juttu. Meie poole tulid kaks elavalt vestlevat tüdrukut. Hõikasin neid ja küsisin, et kas

nad on Eestist. Vestlesime natuke omavahel. Nad olid rõõmsad ja eelvil. Tüdrukud rääkisid, et lähevad kellelegi külala. Siis laskusid nad mööda metroojaama laia treppi alla ja see oli viimane kord, kui ma neid nägin. Ma arvan, et see oligi nende viimane õhtu...

Kui olin mitme päeva pärast Tallinnasse tagasi jõudnud, siis kuulsin, et Moskvas on mõrvatud kaks Eesti tüdrukut. See oli tõeline šokk. Helistasin miilitsasse ja rääkisin koh-

tumises. Mulle näidati fotosid ja ma tundsin nad ära. Ehkki kuriteo avastamine üle kolmekümne aasta hiljem enam midagi ei muuda, on siiski lohutav teada, et vähemalt üks jälk kurjategija on tabatud ja teda ootab karistus.

Samas on võimalik, et praegu toimuv polegi õiguse võit, vaid hoopis mingi Venemaa seni teadmata esmäärgiga infooperatsioon, mis kasutab traagiliselt hukkunud neidusid lihtsalt ära.

Tallinna linn ei nõustu Estonia juurdeehituse plaaniga

UWE GNADENTEICH
uwe.gnadenteich@postimees.ee

Rahvusoper Estonia loodab oma ruumikitsikuse lahendada juurdeehitusega, Tallinna linn on aga sellele plaanile resolutsioonist vastu.

Estonia peadirektori Ott Maateni sõnul tuleb juurdeehitusega igal juhul edasi minna, kirjutas Tallinna linnavalitsuse väljaanne Pealinn. «Otsuse, kuhu tuleb Estonia teatri juurdeehitus, on võtnud vastu ju riigikogu,» lausus Maaten. «Kui me praegu hakkasime hoopis uut maja tahtma, siis see oleks ka vastuolus riigikogu otsusega. Ja ma ei näe ka realistlikku võimalust maja ehitamiseks uude kohta. Meil puudub selleks kinnistu ja puudub raha. Need, kes praegu on juurdeehituse vastu, eelkõige muinsuskaitstjad, ei paku meile ei uut kohta ega raha.

Juurdeehituse eskiis, mille järgi laieneks rahvusoper Estonia hoone kuni Pärnu maanteeeni.

FOTO: RAHVUSOPER ESTONIA

Aga juurdeehituseks on meil raha olemas, meil on selle kohta kultuurkapitali otsus.»

Tallinna linnaeape Mihhail Kõlvart (KE) ütles, et Estonia juurdeehitus ei lähe kokku paiga detailplaneeringuga. Pealegi on tegemist muinsuskaitsealuse hoone ja maa-alaga ning looduskaitsealuse pargiga. Seega juurdeehitust Estonia kõrvale linnaeape võimalikuks ei pea.

«Tegelikult ei ole kõik aspektid veel läbi analüüsitud, et kas

siia üldse sobib juurdeehitus,» ütles Kõlvart. «Tuletan meelde, et tegemist on Tammsaare pargiga, mis on riikliku looduskaitse all. Rääkimata sellest, et Estonia teater asub UNESCO Tallinna vanalinna muinsuskaitsealal ja UNESCO reeglid ei luba sealsete muutmist. Seega peame leidma alternatiive. Linn teeb muidugi tihedat koostööd, et vaadata läbi kõik võimalused, mida saab antud projekti puhul välja tuua.»

Porto Franco kaasuses küsitleti linnavaraameti töötajaid

TARVO MADSEN
tarvo.madsen@postimees.ee

Reedel ja esmaspäeval jätkusid Harju maakohus Porto Franco kohtuistungid ning järg on jõudnud tunnistajate ülekuulamiseni. Kahel päeval olid tunnistajapingis Tallinna linnavaraameti osakonnajuhid Tiit Mäger ja Natalie Neill-Puskar.

Mõlemad tunnistajad said riskiküsitluse käigus seletada, kuidas käib linnas servituudi ja selle hinna seadmise protsess, ning täpsustati ka Porto Franco juhtumit.

Linnavaraameti õiguskonkordantsi juht Tiit Mäger oli reedel istungil tunnistusi andes pigem üldisõnaline ning seda töi välja ka reedel esimest korda Hillar Teder (pildil) kaitsjana üles astunud endine riigiprokurör Margus Kurm. «Kui on vaja süüdistusakt kokku kirjutada, siis Mäger teab, ja kui ta tuleb koh-

tusse, siis ta ei tea ega mäleta,» märkis ta.

Linnavaraameti kinnisvaratoimingute juhatajat Natalie Neill-Puskarit küsitledes küsis Kurm muu hulgas ka Rotermani ja Roseni kinnistute kohta, võrreldes nende servituutide seadmise protsessi Porto Franco omaga. Küsitluse käigus selgus, et linn oli teiste kinnistute arendajatel esialgu küsinud väiksemat servituuditasu.

Kurm viitas, et linnaga asju ajades sõltub ettevõtja jaoks tulemus sellest, milline hindaja nende asja küsitseb. Puskar selgitas ütlusi andes, et linn lähtus algselt hindaja pakutud hinnast, kuid hiljem oldi nõus madalama hinnaga, kuna Porto Franco arendajate argumentid olid pädevad ning polnud põhjust jääk olla. Mihhail Korbi kaitsja Paul Keres küsis Puskarilt, kas Porto Franco arendajad olid lõpuks kompromissina saanud servituudihinnaga rahul. Puskaril sõnul

ei saaks öelda, et nad olid rahul, kuid see oli kompromiss ning linn huvid olid kaitstud.

Riigiprokuratuuri süüdistuse järgi kasutas MTÜ Eesti Keskerakond endine peasekretär Mihhail Korb isiklikku ja erakonna mõjuvõimu Tallinna linnaeape üle Hillar Teder ja OÜ Porto Franco huvides, et äriühing saaks Tallinna linnaeapelt ja temale allunud ametnikelt servituuditasu määramisel ebavõrdse ja põhjendamatu eelise.

Vastutasuna pakutud teene eest lubas Teder kohtueelses menetluses kogutud teabe järgi toetada Keskerakonda kuni miljoni euro suuruse annetusega, öeldakse süüdistuses.

Prokuratuuri hinnangul ei järginud Tallinna linnavalitsus Porto Franco servituuditasu määramisel tavapäraselt praktikat ega hinna kujundamise põhimõtteid. Niisiis vähendati Porto Franco nõutud servituuditasu 776 580 eurolt 301 000 eurole ning Teder annetas samal ajal erakonnale 120 000 eurot.